

Nr 20

Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motion om förstärkt ställning för ämnet Kooperation vid lantbrukshögskolan.

Motionen

I motionen 1972:1305 av herr Åsling (c) och herr förste vice talmannen Bengtson (c) har hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär att ämnet Kooperation erhåller en förstärkt och officiellt erkänd ställning vid lantbrukshögskolan, så att meritering i ämnet väger tungt vid tillsättande av professuren i marknadslära.

Utskottet

Vid 1970 års riksdag framfördes motioner om införande av Kooperation som undervisningsämne i den högre undervisningen. I yttrande över motionerna betonade statsutskottet (SU 1970:170), att det otvivelaktigt fanns ett stort intresse och behov av ökad undervisning och forskning om Kooperationen. Samtidigt framhölls emellertid att den kooperativa verksamheten rymmer många olika aspekter och berör ett flertal ämnen som företagsekonomi, ekonomisk historia, sociologi, statskunskap och lantbrukets marknadslära. Undervisning och forskning inom Kooperationen skulle enligt statsutskottet komma att innebära dels ett tvärvetenskapligt samarbete, dels en specialisering inom ett antal akademiska ämnen. Utskottet förutsatte emellertid att universitetskanslersämbetet samt berörda universitets- och högskolemyndigheter beaktade möjligheterna att främja utvecklingen inom detta ämnesområde och avstyrkte de då aktuella motionerna, vilka därefter avlogs av riksdagen.

I den till jordbruksutskottet hänvisade motionen 1972:1305 yrkas att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär att ämnet Kooperation erhåller en förstärkt ställning vid lantbrukshögskolan, så att meritering i ämnet väger tungt vid tillsättande av högskolans professur i marknadslära. I motionen 1972:706, vartill i sammanhanget hänvisas, betonas Kooperationens stora betydelse som företagsform samt yrkas utredning och förslag om att vid något av universiteten i Uppsala eller Stockholm inrättas en lärostol i ämnet Kooperation, i första hand en professur och i andra hand åtminstone ett lektorat. Sistnämnda motion har behandlats av utbildningsutskottet i dess betänkande 1972:4. Utbildningsutskottet fann det angeläget att initiativ tas och förslag framkommer som syftar till att främja utvecklingen inom förevarande ämnesområde. Utskottet fann emellertid, under hänvisning bl. a. till de uttalanden i frågan som gjordes vid 1970 års riksdag, det inte erforderligt att riksdagen begärde den i

motionen äsyftade utredningen. Riksdagen har den 14 april 1972 i enlighet med utbildningsutskottets förslag beslutat avslå motionen.

I anledning av yrkandet i motionen 1972:1305 får jordbruksutskottet anföra följande. Enligt stadgan för jordbrukets högskolor gäller i fråga om lärartjänst vid bl. a. lantbrukshögskolan för tillsättningsförfarandet i tillämpliga delar motsvarande bestämmelser i universitetsstadgan. Enligt denna skall, i samband med att tjänst som lärare blir ledig, fakultet eller sektion avge förslag till universitetskanslersämbetet om tjänsten bör återbesättas, erhålla ändrat ämnesinnehåll, ersättas med annan lärartjänst eller indragas. Först sedan angivna spørsmål slutligt avgjorts, i förekommande fall efter Kungl. Maj:ts prövning, får tillsättningsförfarande inledas. I enlighet med det anförda ankommer det på lantbrukshögskolan att i samband med att tjänsten som professor i lantbrukets marknadslära blir ledig bl. a. överväga frågan huruvida tjänsten skall erhålla ändrat ämnesinnehåll och, då så befinns påkallat, underställa Kungl. Maj:t frågan om eventuell ändring av ämnesinnehållet. Jordbruksutskottet finner liksom utbildningsutskottet angeläget att åtgärder vidtas i syfte att främja utvecklingen inom kooperationens ämnesområde. Utskottet räknar dock med att lantbrukshögskolan beaktar de möjligheter som föreligger härvidlag. Någon anledning att i förevarande sammanhang påkalla någon särskild åtgärd från riksdagens sida finner utskottet därför inte föreligga.

Under hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen lämnar motionen 1972:1305 utan åtgärd.

Stockholm den 25 april 1972

På jordbruksutskottets vägnar

NILS G. HANSSON

Närvarande: herrar Hansson i Skegrie (c), Mossberger (s), Persson i Skänninge (s), Antby (fp), Johanson i Västervik (s), Hedin (m), Hedström (s), Jonasson (c), Magnusson i Grebbestad (s), Larsson i Borrbö (c), fru Lindberg (s), herrar Krönmark (m), Takman (vpk), Åberg (fp)* och fru Theorin (s).

* Fj närvarande vid betänkandets justering.